

21. september 2020

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalakkersuisunut apeqqutit:

1. §§ 3, 4-lu inatsimmi nr. 329, Martsip 30-at 2019-imeersoq kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaanut Naalakkersuisut suliniuteqassamaarpap? Akissut tungavilersorneqassaaq.
2. Pillaasarnermut inatsimmi nakuusertarnej pinerlunninngortinneqarnissaanut peqqussummik eqqussisoqassappat isumalluutit piginnaaneqarnerillu suut pisariaqartinneqassappat?
3. Peqqussut eqqunneqassappat aningaasartuutitigut qanoq naleqassava?
4. Naalakkersuisut 2014-2017-imut nakuusertarnermut periusissiaat, suliamullu pilersaarusiaat nalilersorneqarsimava?
 - a. Aappiuppat, periusissiaq ingerlateqqinniarlugu qanoq iliuuseqartoqarsimava?
 - b. Naamiuppat, sooq periusissiaq nalilersorneqarsimannngila?
5. Timikkut, tarnikkullu nakuusertarnermut pinaveersaartitsiniarlutik Naalakkersuisut allanik suliniuteqarsimanerlutik?

(Demokraatit Inatsisartuni gruppiat)

Tungavilersuut

Danmarkimi martsimi 2019-imi Pillaasarnermut inatsit nutarterneqarsimavoq tarnikkut nakuusertarnej aamma ilaatinneqalerluni. Pinerluttulerinerimi inatsimmik unioqqutitsinerit 2017-imit 2018-imut milleriarsimangaluartut, kinguaassiuutitigut pinerluttuliornerit aammalu toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit malunnartumik milleriarsimannngillat. (najoqutaq: www.stat.gl)

Aammattaarlu pisortat oqartussaataannut pinerluttuliornerit amerlammata eqqarsalersitsisuuvoq. Ukiuni makkunanni inuiaqatigiinni oqallinneq sakkortoq aammalu qarasaasiami inuinnaat naapittarfiisa atornejarnerulerata kingorna, inuppassuarnit uumisaariffittut ikkataarisarfittullu atornejartartuni, inunntut ataasiakkaanut ajortumuik kinguneqartitsisarsinnaavoq. Uppernarsarnejareersimavoq tarnikkut persuttaasarneq inuttut annaasaqarujussuarnermik kinguneqartitsinnaasoq, aammalu inuttut inuunermi ilorraap tungaanut aallaqqinnissamut taamaalinikkullu inuunerittuunermut uteqqinnissaq ajornakusoortitsisinnaasoq. Taamaammatt inuiaqatigiit tarnikkut peqqissusaannik inatsisitigut, pinaveersaartitsinikkullu siuarsaaniarneq, Naalakkersuisut suliniutitigut sunik pilersaaruteqarnerisut paasisaqarfiginissaa pingaartutut isigaara.

Meeqqat siunissaraagut. Taamaammallu sakkortuumik nakuusernermik iliuutsit qanoq malitseqassanersut, taamaalinikkullu aamma siusinaarluni pinaveersaartitsisunik suliniutinik suliaqarnissaq inuiaqatigiittut takutissinnaanissaq pingaarteqarluinnarpoq. Danmark-imi januarip 9-ani 2019 Tarnikkut persuttaasarnermut inatsit atuutilerpoq.

Justitsministeriap nittartagaanit issuagaq ataaniittoq assut pissanganartippara, isumaqarama inuiaqatigiittut ersarinnerusumik akuerineqarsinnaasumillu ileqqorissaarnissamut politikkeqartariaqartugut:

”Inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnermigut aalajangersagaq immikkoortoq tarnikkut persuttaasarnermut pillaasarnermut inatsimmi ilanngunneqassaaq. Inatsisissatut siunnersuutip siunertaraa tarnikkut persuttaasarneq pinerlunninngortinneqassasoq aammalu tarnikkut persuttaasarneq timikkut persuttaasarnertutulli ilungersunartigalunilu, ajoqutaasinnaatigisoq ersersinneqassaaq, aammalu tarnikkut persuttaasarneq persuttaasarnertut allatulli pillarneqaataasussaasoq.

Inatsisissatut siunnersuutip aammattaaq siunertaraa tarnikkut persuttaasarneq timikkullu persuttaasarneq naligiisinneqassasut soorlu siornatigut persuttaasimanermik eqqartuussaasimanermi pillangaasimanermik qaffaanikkut (gentagelsesvirkning). Timikkut tarnikkulluunniit persuttaasimasunut siornatigullu nakuusersimaneq, tarnikkulluunniit persuttaasimaneq allatulluunniit sakkortuumilluunniit nakuusersimaneq peqqutigalugit pinerluttuliorsimanermi pillarneqarsimasunut pillangaasimanermik qaffaansinnaaneq atuutinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Taassumallu saniatigut sammisani inuit 18-it inorlugit ukiullit nakuuserfigineqarsimasut, pisuusoq nakuuserfigineqartumit qaningisaasuuppat imaluunniit illoqatigineqartuuppat pisoqalisoorinissamut piffissap killinga tallisinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni aatsaat ajortuliorfigineqarsimasoq 21-inik ukioqalerneraniit pisoqalisoorinissaq atuutilissaaq.”¹

Taassumallu saniatigut inatsisissatut siunnersuut eqqartuussisarnermi inatsisimmi, orniguteqqusaannginneq, sumiiffimmi aalajangersimasumi uninngaqqusaannginneq qimagutitaasarnelut pillugit inatsimmi, saviit, sakkut il. il pillugit inatsimmi, sakkut aamma atortussiat qaartuujasut pillugit inatsimmi aammalu katittarneq pillugu inatsisimmi tarnikkut persuttaasarnelut pinerlunninngortinneqarnissaa kingunerisaanik allannguutaasussanik imaqarpoq. Pillaasarnermut inatsisimmi peqqussutinik eqqussinissamut inuiaqatigiittut sianissutsikkut peqqitsuunerunissaq, immitsinnullu ataqseqatigiinnerunissarput angorusullugu qanoq aqqissuukkusunnersugut tunngaviulluartuusinnaavoq.

Apeqqutima ullut sulliviit naliginnaasut qulit iluanni akineqarnissaat kissaatigaara.

¹ (<https://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/nyhedsbrev/2019/nyhedsbrev-af-11-januar-2019>)